

Emisaři řeší smog, nyní i světelný

Projekt Emise se zrodil v únoru 2013 na půdě Slezského gymnázia v Opavě. Původně jedna z mnoha středoškolských aktivit se postupem času proměnila v projekt ojedinělý nejen svým záběrem, ale i dosahem. Počáteční počet 18 emisařů, kteří při pochůzkách sledovali kvalitu ovzduší a informovali o možnostech nápravy lokálních topenišť, postupně narůstal. Nejprve byly osloveny vybrané opavské základní školy a později se zapojily školy z Hlučína, Ostravy, Klimkovic, Havířova, Zlína, Ústí nad Labem a Olomouce. V tuto chvíli je do projektu zapojena třicítka institucí.

Foto: Instagram emisařů

Rozsáhlá spolupráce

Aktivity projektu jsou velmi široké. Studenti se učí novým poznatkům v oblasti chemie, fyziky a zeměpisu nejen na půdě školy, ale také na exkurzích a výjezdech. Mezi spolupracující organizace se řadí Akademie věd ČR, Centrum nanotechnologií Vysoké školy báňské, Centrum pro výzkum toxických látek v prostředí Receptox v Brně, Český hydrometeorologický ústav, Spalovna odpadu Ostrava, ArcelorMittal, ČIŽP a mnoho dalších. Z legislativního hlediska spolupracují Emise s Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Studenti svůj projekt prezentují na ekologických konferencích, na půdě Výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR a dokonce měli možnost své podněty přednést před Evropskou komisí v Bruselu. Pravidelně se účastní Dne země, Dne zdraví, Dne bez aut či Dne stromů. Důležitou součástí projektu jsou také pochůzky, jejichž smyslem je především informační kampaň mezi občany Opavy a přilehlých obcí.

Stejně jako jiné projekty potřebuje i tento finanční zabezpečení. Emisaři nejprve museli zvládnout sepsání žádosti o grant, aby pak následně získali finance, a to jak z prostředků

města Opavy, tak i Moravskoslezského kraje, či dotace z Ministerstva životního prostředí ČR. Finance jim pak umožnily pořídit potřebné vybavení (měřicí sady, kvadrokoptéru, pomůcky na pokusy pro žáky zapojených ZŠ atd.), mohli také vydat informační brožury, které obsahují soupis materiálů nevhodných pro topení včetně látek, které při jejich spalování vznikají, a návod, jak získat dotace pro výměnu kotle. Velkým zviditelněním projektu bylo vystoupení spoluzakladatele projektu Ludka Plachkého, bývalého žáka Slezského gymnázia v Opavě a absolventa Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, po boku ministra životního prostředí v pořadu České televize Máte slovo s Michaelou Jilkovou, projekt také zpopularizoval iniciativu Moravskoslezského kraje, která vedla k novele zákona o ochraně ovzduší.

Řešit budou světelný smog

Postupem času se zájem studentů o životní prostředí rozšířil od ochrany ovzduší před emisemi z lokálních topenišť ke znečištění měst světelným smogem. Se speciální sadou měřících přístrojů obcházeli po setmění opavské ulice, parkoviště před obchodními centry

i svítící reklamní tabule a naměřené hodnoty zapisovali do mapy a porovnávali s evropskou normou pro osvětlení cest. Aktuálně probíhá práce na interaktivní mapě osvětlení ulic, která by měla být později zveřejněna na stránkách města. S tím také úzce souvisí spolupráce s architektem města Opavy Petrem Stanjurou na projektu IVB Stromovka, což by měla být nová zástavba rodinných domů za ulicí Květinová, která bude vybudována v souladu s ekologickými návrhy emisařů. „Také se zamýšlíme, že bychom omezili nasvícení památek. Hledáme vhodnou formu a vytipováváme lokality,“ uvedl náměstek primátora Michal Jedlička, do jehož gesce spadá životní prostředí, a dodal, že v době, kdy je omezený pohyb osob po městě ve večerních a nočních hodinách, město přistoupilo k vypnutí nasvětlení určitých objektů.

V období koronavirové pandemie není možné pořádat fyzikální a chemická školení, ale emisaři žáky základních škol i nadále vzdělávají prostřednictvím pracovních listů, které byly vzhledem k mimořádné situaci poskytnuty všem opavským základním školám, a ne pouze těm, které se na projektu aktivně podílejí. Zároveň proběhla online prezentace pro zástupce města Opavy.

Emisaři se i v budoucnu hodlají dále věnovat problematice světelného znečištění a smogu. Doufají, že v blízké době budou moci uskutečnit další kontakt s jejich partnerskou školou v Plymouth v Anglii, což je kvůli současné situaci zatím velmi nejisté. Studenti připravují i výstavu fotografií světelného znečištění. Proto prosí občany města Opavy, aby kromě snímků kouřících komínů posílali na e-mail: emise@sgopava.cz i špatně nasvícené reklamy a billboardy, o kterých si myslí, že přispívají ke světelnému znečištění našeho města.

Studenti univerzity pokračují v doučování

Nikdo nemohl předem tušit, jak dlouho to potrvá. Doba koronavirová je nevyzpytatelná a už téměř rok nám všem komplikuje život. Svě o tom vědí školáci, kteří se musejí vypořádat s nástrahami distanční výuky. Studenti Slezské univerzity proto začali nabízet loni na podzim žákům druhého stupně základních škol a studentům středních škol online doučování po dobu distanční výuky ve více než dvou desítkách předmětů, které se na základních a středních školách vyučují.

Jedná se o kamarádkou výpomoc studentů

studentům. Dobrovolníci Slezské univerzity, kteří se cítí být erudováni v konkrétní oblasti na určitém stupni školního vzdělávání, provozují tuto službu zdarma. Nejde o profesionální pravidelné doučování, ale služba je spíše zamýšlena jako výpomoc při řešení konkrétního aktuálního problému a dá se využít opakovaně. Musí se pokaždé zadat nový požadavek.

Jak to celé funguje? Ten, kdo chce nabídku doučování využít, navštíví web www.slu.cz/slu/cz/doucovani. Tam zadá svůj požadavek

na doučování, ve kterém uvede svoje jméno, třídu a stupeň školy a také oblast učiva, ve které potřebuje pomoci (například matematika, kvadratické rovnice). Dále připojí svůj kontaktní e-mail, popřípadě telefon, na který se může doučující se zájemcem spojit, a doplní případně další přání či požadavky (například doučování možné pouze ve večerních hodinách). Oddělení komunikace Slezské univerzity pak co nejdříve zařídí, aby se konkrétní požadavek zájemce o doučování propojil s doučujícím studentem Slezské univerzity.